
**"Ebedî, bâki bir cennette, Rahîm ve Kerîm bir Rahmân'ın rahmetinde ve (1) hayal sür'atinde, (2) ruhun vüs'atinde, (3) aklın cevelânında, (4) kalbin bütün arzularında, mülk ve melekûtunda tenezzühe,.."
Numaralandırdığım konuları açar mısınız?**

"Halbuki, fâni, âciz bir hayvan-ı nâtık, zevâl ve firak sillesini daima yiyen biçare insana, birden '*Ebedî, bâki bir cennette, Rahîm ve Kerîm bir Rahmân'ın rahmetinde ve hayal sür'atinde, ruhun vüs'atinde, aklın cevelânında, kalbin bütün arzularında, mülk ve melekûtunda tenezzühe, seyerana ve cevelâna muvaffak olduğun gibi, saadet-i ebediyede rüyet-i cemâline de muvaffak olursun.*' denildiği vakit, insanıyeti sukut etmemiş bir insan, ne kadar derin ve ciddî bir sevinç ve süruru kalbinde hissedeceğini tahayyül edebilirsin."(1)

1. Hayal sür'atinde,

Cennette işler hayal hızında olacak, hatta cennetteki bu hız öyle bir seviyede olacak ki hayal tabiri bile bu hızı temsil etmekte acizdir. Üstad Hazretleri cennetteki bu hıza "*tam nuraniyet sırrı*" diyor. Cennette bir insan bir anda binlerce işi görebilecek, bir iş bir işe engel teşkil etmeyecek. İşte bu sırra burada "*hayal hızında*" denilmektedir.

2. Ruhun vüs'atinde,

İnsan ruhu bütün kâinatı kuşatacak bir genişliğe bir hassasiyete bir derinliğe sahiptir. Cennette ruhun bu vasıflarına göre inşa edilmiştir. Yoksa bu genişlikteki bir ruha dar mekân dar gelir, onu sıkar ve bunaltır.

3. Aklın cevelânında,

Ruhta olduğu gibi, cennet öyle muazzam bir mükâfat yeridir ki, insanın akli da bu mükâfattan hissesini alır. Yani akıl ne kadar geniş ve derin olursa olsun, cennet onun için tam bir cevelan dolaşma yeridir.

4. Kalbin bütün arzularında,

Kâinat dürülse insan olur, insan dürülse kalp olur. Bu yüzden insan kalbi çok

muazzam bir meyil ve arzular ile donatılmıştır. **Cennet**, insan kalbinin bütün bu arzu ve ihtiyaçlarını karşılayacak bir genişlikte ve çaptadır.

Kısaca cennet, insanı her yönü ile tatmin edecek muazzam bir ebedi yurttur.

(1) bk. [Sözler, Otuz Birinci Söz, Dördüncü Esas.](#)